

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

นางสาวสร้อยญา สุมาลี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-2271-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS RELATED TO COPING STRATEGIES OF MATHAYOMSUKSA 4-6 STUDENTS

Miss Sarunya Sumalee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Developmental Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-2271-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียดของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6

โดย

นางสาวสรัญญา สุมาลี

สาขาวิชา

จิตวิทยาพัฒนาการ

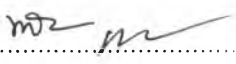
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..........คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์)

..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุษย์)

สรุปัญญา สุมาลี: ปัจจัยที่สัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 (FACTORS RELATED TO COPING STRATEGIES OF MATHAYOM SUKSA 4-6 STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา: รศ. ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 99 หน้า, ISBN 974-14-2271-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 400 คน แบ่งเป็นนักเรียนชายจำนวน 200 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 200 คน จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาและโรงเรียนสีกัน (วัดน่านันท์อุปัถุมภ์) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบวัดความเครียด แบบวัดกลวิธีการจัดการความเครียด แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง แบบวัดความเชื่ออำนาจการควบคุม แบบวัดพฤติกรรมแบบ A และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยายและสถิติการวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis) ด้วยวิธีการคัดเลือกตัวแปรเข้าสมการจำแนกกลุ่ม (Stepwise)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองและความเชื่ออำนาจการควบคุม
2. การรับรู้ความสามารถของตนเองสูงสัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา
3. ความเชื่ออำนาจภายในสัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหาและกลวิธีการจัดการความเครียดแบบผสม

สาขาวิชา.....จิตวิทยาพัฒนาการ..... ลายมือชื่อนิติ..... สรุปัญญา สุมาลี
 ปีการศึกษา.....2548..... ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4578126038: MAJOR DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY

KEY WORDS: STRESS / COPING STRATEGIES / GENDER / SELF-EFFICACY / LOCUS OF CONTROL / TYPE A BEHAVIOR / SOCIAL SUPPORT.

SARUNYA SUMALEE: FACTORS RELATED TO COPING STRATEGIES OF MATHAYOM SUKSA 4-6 STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSSOC. PROF. SOMPOCH IAMSUPASIT, Ph.D., 99 pp. ISBN 974-14-2271-7

The purpose of this research was to study the factors related to coping strategies of mathayom suksa 4-6 students. Participants were 400 males and females Mathayom suksa 4-6 students, with 200 each, from Traim Udom Suksa, Secondary Demonstration School of Suansununta Rajabhat University and Seekan (Wattananunuppathum) schools. The data were collected by using Stress Scale, Ways of Coping Questionnaire, General Self-efficacy scale , Internal-External locus of control scale, Type A behavior scale and Social support scale. Descriptive statistics and Discriminant analysis with stepwise were used to analyzed the data.

The results showed that:

1. Factors that were related to coping strategies of Mathayom suksa 4-6 students were self-efficacy and locus of control.
2. High self-efficacy was related to Problem-focused coping strategy.
3. Internal locus of control was related to Problem-focused coping strategy and Mixed problem and emotion focused coping strategy.

Field of study...Developmental Psychology... Student's signature..... Sarunya Sumalee
 Academic Year.....2005..... Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เขี่ยมสุภาวิตที่กรุณาสละเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้การปรึกษาและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆมากมาย ตลอดจนสามารถทำงานวิจัยที่มีคุณภาพได้สำเร็จ ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุษย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาตรวจวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์ รองศาสตราจารย์ศิริวงศ์ ทับสายทองและรองศาสตราจารย์สุภาพรรณ โคระจรัส อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาสละเวลาในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณาจารย์โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โรงเรียนสีกัน (วัดมนานันท์อุปถัมภ์) และโรงเรียนนวมินทราชินูทิศดินทรเดชา ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและประสานงานในการเก็บข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนขอขอบพระคุณญาติพี่น้องและเพื่อนๆทุกคนที่เป็นกำลังใจและมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	24
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	24
ขอบเขตงานวิจัย.....	25
คำจำกัดความ.....	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	28
2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
กลุ่มตัวอย่างการวิจัย.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
4 การอภิปรายผลการวิจัย.....	51
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	55
รายการอ้างอิง.....	58
ภาคผนวก.....	64
ภาคผนวก ก.....	65
ภาคผนวก ข.....	66

ภาคผนวก ค.....	84
ภาคผนวก ง.....	85
ภาคผนวก จ.....	89
ภาคผนวก ฉ.....	90
ภาคผนวก ช.....	94
ภาคผนวก ซ.....	96
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	99

สารบัญญัตราสาร

	หน้า
ตารางที่	
1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและสถานศึกษา (n=400)...	40
2 จำนวนคน ร้อยละ คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความเครียด จำแนกตามเพศและกลวิธีการจัดการความเครียด (n=400).....	41
3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศและกลวิธีการจัดการความเครียด (n=400)	42
4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิงต่อกลวิธีการจัดการ ความเครียด 3 รูปแบบ ได้แก่ กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์และกลวิธีการจัดการ ความเครียดแบบผสม (n=400).....	43
5 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนของ คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความเชื่ออำนาจการควบคุม พฤติกรรมแบบ A และการสนับสนุนทางสังคมจำแนกตามรูปแบบกลวิธีการ จัดการความเครียด (n=400).....	44
6 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเอง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา แบบมุ่งจัดการกับอารมณ์และแบบผสม(n=400).....	46
7 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเชื่ออำนาจการควบคุมระหว่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา แบบมุ่งจัดการ กับอารมณ์และแบบผสม (n=400).....	46
8 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมแบบ A ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา แบบมุ่งจัดการกับอารมณ์ และแบบผสม(n=400).....	46
9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเพศ คะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเอง ความเชื่ออำนาจการควบคุม พฤติกรรมแบบ A และการสนับสนุนทางสังคม (n=400).....	47

10	ค่า Wilks' Lambda ทดสอบปัจจัยที่สัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียด ที่มีอำนาจการจำแนกกลุ่มที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไข ปัญหา กลุ่มที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์และ กลุ่มที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบผสม(n=400).....	47
11	ค่าสัมประสิทธิ์ Canonical แสดงปัจจัยที่สัมพันธ์กับกลวิธีการจัดการความเครียด ที่มีอำนาจการจำแนกกลุ่มที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา กลุ่มที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบมุ่งจัดการกับอารมณ์และกลุ่มที่ใช้ กลวิธีการจัดการความเครียดแบบผสม (Standardized Canonical Discriminant Function Coefficients) (n=400).....	48
12	การวิเคราะห์การพยากรณ์อำนาจการจำแนกกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มที่ใช้กลวิธี การจัดการความเครียดแบบมุ่งแก้ไขปัญหา กลุ่มที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียด แบบมุ่งจัดการกับอารมณ์และกลุ่มที่ใช้กลวิธีการจัดการความเครียดแบบผสม (n=400).....	49

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	24